

«درآمدی بر زبان‌شناسی معاصر جلد ۱ و ۲»

مؤلف: ویلیام اگرا دی و همکاران

مترجم: علی درزی

ناشر: سمت

سال نشر: ۱۳۸۰

نوبت چاپ: اول

محل نشر: تهران

تعداد صفحات: ۸۰۶

نقاط قوت:

شکلی:

- ساده و قابل فهم بودن اثر
- رعایت قواعد نگارش فارسی

محتوایی:

- انطباق محتوا با سرفصل‌های شورای عالی برنامه‌ریزی
- معرفی کتاب‌هایی برای مطالعه بیشتر
- نظم منطقی و انسجام
- استفاده از مطالب و کتاب‌های جدید
- جمع‌بندی مطالب در پایان هر فصل

نقاط ضعف:

شکلی:

- طرح جلد مناسب با محتوا نیست.

۴۸ نقدنامه کتب و متون زبان‌شناسی

محتوایی:

- واژه‌نامه فارسی به انگلیسی در پایان کتاب نیامده است.
- تمرین برای هر فصل وجود ندارد.

پیشنهاد:

- اضافه کردن واژه‌نامه فارسی به انگلیسی

نقد تفصیلی:

- نگارش اثر روان و رسا است. جمله‌ها کاملاً روان و اصطلاحات رایج در زبان‌شناسی در آن به کار رفته‌اند. جمله‌ها برای دانشجویان کاملاً مفهومی هستند.
- در اکثر موارد قواعد ویرایش و نگارش رعایت شده است.
- حروف‌نگاری، صفحه‌آرایی، صحافی و طرح جلد با معیارهای متداول کشور مطابقت دارد. البته طرح جلد خاصی که نشان‌دهنده یک بحث زبان‌شناختی باشد مشاهده نمی‌گردد.
- حجم اثر اندکی با توجه به درس مقدمات زبان‌شناسی زیاد است. البته با توجه به فارسی بودن اثر، این منبع برای دانشجویان زبان فقط به عنوان منبع فرعی قابل قبول است.
- شاید بهتر باشد کتاب به صورت یک‌جلدی و با حروف ریزتر و تعداد صفحات کمتر چاپ شود.
- کاربرد اصطلاحات تخصصی و معادل‌یابی آن‌ها به صورت دقیق انجام شده است. گاهی نیز مترجم به معادل‌سازی‌هایی دست زده است که برای خواننده ناآشنايند. اما با توجه به این‌که متن یک متن مقدماتی است و کار آن تفهیم همین اصطلاحات است خواننده چندان دچار مشکل نمی‌گردد.
- وجود تمرین و منابعی برای مطالعه بیشتر به غنای کتاب افزوده است. بحث مقدماتی و جمع‌بندی نهایی در فصل‌ها کاملاً واضح هستند.

- محتوا از جامعیت لازم برخوردار است. این اثر برای تدریس کلیات زبان‌شناسی یا مقدمات زبان‌شناسی بسیار مناسب است. زیرا بحث‌هایی از کلیه شاخه‌های زبان‌شناسی را در بر می‌گیرد برای دانشجویی که بخواهد با زبان‌شناسی آشنایی مقدماتی داشته باشد کتاب مفیدی است.
- این کتاب دربردارنده مفاهیم قدیم و بسیار جدید مطرح در زبان‌شناسی است. مطالب کتاب چندان در بحث‌های مربوط به نحو (syntax) به روز نیست. مدل نحوی مطرح شده شاید مربوط به بیش از پانزده سال پیش است. بحث نحو اکنون تغییرات زیادی کرده است اما به هر حال اگر کسی بخواهد مقدمات زبان‌شناسی را فرا گیرد مطالب این بخش نیز قابل استفاده هستند.
- کتاب با ساده‌ترین مطالب در مورد زبان آغاز و به تدریج به موضوعات دشوارتر نظیر واج‌شناسی، نحو، معنی‌شناسی و ... رسیده است و موضوعات حاشیه‌ای‌تر و میان‌رشته‌ای در جلد دوم آمده است. به طور کلی می‌توان گفت نظم منطقی کتاب خوب است.
- وجود دو گروه منابع یکی منابع اصلی و دیگری به عنوان منابع پیشنهادی و مفاهیم به کار رفته در متن گویای این حقیقت است که از منابع موجود به قدر کفایت استفاده شده است. نحوه ارجاع به منابع مستقیم نیست. یعنی در درون متن هیچ ارجاع دقیق و مستقیمی به چشم نمی‌خورد اما در پایان فصل نویسنده به صراحت بیان می‌دارد که هر یک از مباحث و مفاهیم را از کدام منبع استخراج کرده هر چند نه با ذکر دقیق صفحات در همه موارد. با این حال، این مسأله در چنین کتاب مقدماتی با توجه به هدف کتاب یعنی ارائه مطالب به شکلی ساده موجه می‌نماید.
- کیفیت ترجمه از نظر روانی خوب است از محتوای مطالب و مفهوم جمله‌ها چنین استنباط می‌شود که ترجمه کاملاً پذیرفتنی است و رعایت امانت شده است. البته در عین روانی ویژگی‌های زبان مبدأ (انگلیسی) را نشان می‌دهد.

۵۰ نقدنامه کتب و متون زبان‌شناسی

- وجود گروه‌های اسمی متعدد و متوالی متن را قدری نامأنوس می‌کند. اما در کل مترجم محترم در ارائه متنی نسبتاً آسان و روان موفق بوده است.
- بهتر بود که مترجم توضیحاتی اضافی، به‌خصوص در ارتباط با زبان فارسی به صورت پاورقی مطرح می‌کرد.
 - به صورت کلی می‌توان گفت اثر مورد نظر کتابی جامع و مفید برای دانشجویی است که بخواهد زبان‌شناسی را به صورتی مقدماتی فرا بگیرد. کتاب بحث‌ها و شاخه‌های مختلف زبان‌شناسی را در فصول مختلف به صورتی مقدماتی مطرح می‌سازد. از نظر تنوع مطالب بسیار عالی است. کتابی است که مطالب آن با آگاهی بسیار انتخاب شده است بنابراین از نظر محتوا کتابی کاملاً پذیرفتنی است. یکی از مشکلات غیر قابل اغماض این است که متن اصلی بیشتر به «زبان» می‌پردازد و نه به ماهیت علمی به نام «زبان‌شناسی». هر چند مطالعه زبان هویت زبان‌شناسی را تشکیل می‌دهد، با این وجود جای خالی مباحث کلی که می‌تواند جایگاه زبان‌شناسی را در برابر سایر علوم مشخص کند و پایگاه فکری چنین علمی را تبیین کند احساس می‌شود.
 - موارد زیر برای مفیدتر بودن کتاب پیشنهاد می‌شود:
 - در صورت امکان کتاب به صورت یک جلدی منتشر شود و با خطی ریزتر
 - مترجم در صورت امکان مطالبی را در ارتباط با زبان فارسی به اقتضای بحث به صورت پانوش به کتاب بیافزاید تا خواننده بحث‌های زبان‌شناختی را بتواند با زبان فارسی مرتبط سازد. یادگیری زبان‌شناسی در نهایت برای بررسی زبان‌های ایرانی است، در نتیجه در این راه نیز باید کوشید.
 - کتاب فاقد فهرست موضوعی است که باید گنجانده شود.
 - واژه‌نامه کتاب بر اساس ترتیب حروف انگلیسی مرتب شده است. به دلیل ترجمه بودن کتاب بهتر است واژه‌نامه فارسی به انگلیسی هم اضافه شود.